

Splitting of Multiple Seas? Yam Suf Analogues in Yehoshua and Yeshayah

Ezer Diena, ediena@torontotorah.com

1. Yehoshua 3:13-17 (Koren Jerusalem Bible translation)

יג והִנֵּה פָּנֹס פְּפוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן יְ-ה-וָה אֲדוֹן פְּלִי־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מִי הַיַּרְדֵּן יִכְרְתוּן הַמַּיִם הַיַּרְדֵּים מִלְּמַעְלָה וַיַּעֲמִדוּן גַּד אֲהָרָה: יָד וַיְהִי בְּנֹסֵעַ הַעָם מֵאֲהֲלֵיהֶם לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן הַכְּבֵד לִפְנֵי הָעָם: **טו** וַיָּבֹאוּ נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד־הַיַּרְדֵּן וּרְגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ בַקִּצֵּה הַמַּיִם וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־פְּלִי־גְדוֹתָיו כֹּל יְמֵי קִצְיָר: **טז** וַיַּעֲמִדוּ הַמַּיִם הַיַּרְדֵּים מִלְּמַעְלָה קִמּוּ גַד־אֲהָרָה הַרְחֹק מְאֹד בְּאֲדָם [מְאֲדָם] הַעֵיִר אֲשֶׁר מֵצֵד צָרְתָן וְהַיַּרְדֵּים עַל יָם הָעַרְבָּה יִסְהַמְּלַח תָּמוּ וַיִּכְרְתוּ וְהָעָם עָבְרוּ גַּד יְרִיחוֹ: **יז** וַיַּעֲמִדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן כְּרִית־יְ-ה-וָה בְּחַרְבָּה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הַכּוּ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרִים בְּחַרְבָּה עַד אֲשֶׁר־תָּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן:

13 When the feet of the priests bearing the Ark of the LORD, the Sovereign of all the earth, come to rest in the waters of the Jordan, the waters of the Jordan—the water coming from upstream—will be cut off and will stand in a single heap.” **14** When the people set out from their encampment to cross the Jordan, the priests bearing the Ark of the Covenant were at the head of the people. **15** Now the Jordan keeps flowing over its entire bed throughout the harvest season. But as soon as the bearers of the Ark reached the Jordan, and the feet of the priests bearing the Ark dipped into the water at its edge, **16** the waters coming down from upstream piled up in a single heap a great way off, at Adam, the town next to Zarethan; and those flowing away downstream to the Sea of the Arabah (the Dead Sea) ran out completely. So the people crossed near Jericho. **17** The priests who bore the Ark of the LORD’s Covenant stood on dry land exactly in the middle of the Jordan, while all Israel crossed over on dry land, until the entire nation had finished crossing the Jordan.

2. Yeshayah 11:11-16 (Koren Jerusalem Bible translation)

יא והִנֵּה | בְּיוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֶל־דְּגֵי | שְׁנֵית יַדוֹ לַקְּבוֹת אֶת־שָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעִילָם וּמִשְׁנַעַר וּמִחַמַּת וּמֵאֲרָם הַיָּם: **יב** וַיִּנְשֵׂא נֹס לְגוֹיִם וְאֶסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּפֹת הָאָרֶץ: **יג** וְסָרְהָ קִנְיָת אֲפֹרִים וְצִרְיֵי יְהוּדָה יִכְרְתוּן אֲפֹרִים לֹא־יִקְבָּא אֶת־יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא־יִצָּר אֶת־אֲפֹרִים: **יד** וְעַפּוֹ בְּכַתֵּף פְּלִשְׁתִּים לְמָה יִחַדּוּ יָבֹדוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֲדוּם וּמוֹאָב מִשְׁלֹחַ יָדָם וּבְגֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם: **טו** וְהַחֲרִים יְ-ה-וָה אֶת לִשׁוֹן כָּסִיִּים וְהַגִּיף יָדוֹ עַל־הַנְּהַר בַּעֲנָם רוּחֹו וְהִכְהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהַדְרִיף בְּנַעֲלִים: **טז** וְהִתְהַלְּכָה מִסְלָה לְשָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאַשּׁוּר כַּאֲשֶׁר הִיתְהַלְּכָה לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם עָלְתוֹ מֵאֲרָץ מִצְרַיִם:

11 And it shall come to pass in that day, that the Lord shall set his hand again the second time to re-cover the remnant of his people, that shall be left, from Ashshur, and from Mizrayim, from Patros, and from Kush, and from ‘Elam, and from Shin’ar, and from Hamat, and from the islands of the sea. **12** And he shall set up a banner for the nations, and shall assemble the outcasts of Yisra’el, and gather together the dispersed of Yehuda from the four corners of the earth. **13** The envy also of Efrayim shall depart, and the adversaries of Yehuda shall be cut off: Efrayim shall not envy Yehuda, and Yehuda shall not vex Efrayim. **14** But they shall fly upon the shoulders of the Pelishtim toward the sea; they shall spoil the children of the east together: they shall lay their hand upon Edom and Mo’av; and the children of ‘Ammon shall obey them. **15** And the Lord shall utterly destroy the tongue of the sea of Mizrayim; and with his scorching wind he shall shake his hand over the river, and shall smite it in seven streams, and make men go over dryshod. **16** And there shall be a highway for the remnant of his people, which shall be left, from Ashshur; as there was for Yisra’el in the day that he came up out of the land of Mizrayim.

3. Rambam Hilchot Melachim 12:1 (Touger translation)

אל יעלה על הלב שבימות המשיח יבטל דבר ממנהגו של עולם או יהיה שם חידוש במעשה בראשית אלא עולם כמנהגו נוהג וזה שנאמר בישעיה וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירבו משל וחיידה ענין הדבר שיהיו ישראל יושבין לבטח עם רשעי עכו"ם המשולים כזאב ונמר שנאמר זאב ערבות ישדדם ונמר שוקד על עריהם ויחזרו כולם לדת האמת ולא יגזלו ולא ישחיתו אלא יאכלו דבר המותר בנחת עם ישראל שנאמר ואריה כבקר יאכל תבן וכן כל כיוצא באלו הדברים בענין המשיח הם משלים ובימות המלך המשיח יודע לכל לאי זה דבר היה משל ומה ענין רמזו בהן:

Do not presume that in the Messianic age any facet of the world's nature will change or there will be innovations in the work of creation. Rather, the world will continue according to its pattern. Although Isaiah 11:6 states: 'The wolf will dwell with the lamb, the leopard will lie down with the young goat,' these words are a metaphor and a parable. The interpretation of the prophecy is as follows: Israel will dwell securely together with the wicked

gentiles who are likened to a wolf and a leopard, as in the prophecy Jeremiah 5:6: 'A wolf from the wilderness shall spoil them and a leopard will stalk their cities.' They will all return to the true faith and no longer steal or destroy. Rather, they will eat permitted food at peace with Israel as Isaiah 11:7 states: 'The lion will eat straw like an ox.' Similarly, other Messianic prophecies of this nature are metaphors. In the Messianic era, everyone will realize which matters were implied by these metaphors and which allusions they contained.

4. Shemot 14:21 (Alhatorah translation)

וַיִּשְׂט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוּלָךְ יָם־י | אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲנָה כָּל־הַיָּלְיָה וַיִּשָּׂם אֶת־הַיָּם לְחִרְבָּה וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם:

Moses stretched out his hand over the sea, and Hashem caused the sea to go back by a strong east wind all the night, and made the sea dry land, and the waters were divided.

5. Shemot 14:29 (Alhatorah translation)

וַיִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הֶלְכוּ בַיַּבֵּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְמִינָם וּמִשְׂמָאלָם:

But the children of Israel walked on dry land in the midst of the sea, and the waters were a wall to them on their right hand, and on their left.

6. Shemot 15:8 (Alhatorah translation)

וַיִּבְרוּחַ אֶפְיָהּ גִּעְעָרוּ מַיִם נִצְבּוּ כְמוֹ־גֵד נְזָלִים קָפְאוּ תְהִלַּת בְּלִבָּיָם:

With the blast of your nostrils, the waters were piled up. The floods stood upright as a heap. The deeps were congealed in the heart of the sea.

7. Yehoshua 3:7 (Alhatorah translation)

וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהֵי־הוֹשֵׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אֶחֱלֶה גְדֹלָהּ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִגְדְּעוּן כִּי פִּאֲשֶׁר הֵייתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ:

And the Lord said unto Joshua: "This day will I begin to magnify thee in the sight of all Israel, that they may know that, as I was with Moses, so I will be with thee.

8. Malbim to Yehoshua 3:7

כי כאשר הייתי עם משה וכו'. כמו שקריעת ים סוף היה באמצעות משה ובכחו. כי לא הוצרך להעשות נס לצורך העברתם, כי הירדן אינו נהר גדול כ"כ לשלא יוכלו לעבור בו בלא נס, ויעקב אמר (בראשית לב, י) כי במקלי עברתי את הירדן, והמרגלים עברו בו בלא נס: Just as I was with Moshe I will be with you – just like the splitting of Yam Suf was through Moshe and his strength. For it was not necessary to perform a miracle to have them cross, since the Jordan is not such a large river that they would be unable to cross it without a miracle, and Yaakov said "for I crossed this Jordan with my stick", and the spies crossed it without a miracle.

9. Yalkut Shimoni, Yehoshua 15

...אתה מוצא כל נסים שנעשו לישראל בזכותו של אברהם היו, יציאת מצרים בזכותו שנאמר כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו ויוציא עמו בששון, קריעת ים סוף בזכותו שנאמר לגזור ים סוף לגזרים, וכתוב אשר עבר בין הגזרים האלה, קריעת ירדן בזכותו שנאמר עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם.

...You find that all of the miracles that were done to the Jewish People were in the merit of Avraham. The Exodus from Egypt was in his merit, as it says "For He remembered His holy word unto Avraham, His servant and He took out His nation with joy" (Tehillim 105:42). The Tearing of Yam Suf was in his merit, as it says "To He who tore the Yam Suf to pieces [gezarim]" (Tehillim 136:13) and it is written "passed between these pieces [gezarim]" (Bereishit 15:17). The Tearing of the Jordan was in his merit, as it says "Thou hast ascended on high, Thou hast led captivity captive; Thou hast received gifts among men [baAdam]" (Tehillim 68:19, Alhatorah translation).

10. Vayikra 26:42 (Alhatorah translation)

וַיִּזְכְּרֵנִי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר:

then I will remember my covenant with Jacob; and also my covenant with Isaac, and also my covenant with Abraham; and I will remember the land.